

ที่ บร ๐๐๑๙/ว ๒๙๙๙๙

ศาลากลางจังหวัดบุรีรัมย์
๑๑๕๙ เขากระโดง
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง การจัดทำแผนการส่งเสริมและพัฒนาชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ

อ้างถึง หนังสือจังหวัดบุรีรัมย์ ที่ บร ๐๐๑๙/ว๓๒๖๑ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. บัญชีหมู่บ้านเป้าหมาย	จำนวน ๑ ชุด
	๒. ยุทธศาสตร์ส่งเสริมชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี	จำนวน ๑ ชุด
	๔. แบบฟอร์มแผนงานการส่งเสริมและพัฒนาชุมชนท่องเที่ยว ฯ	จำนวน ๑ ชุด

ตามที่กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ได้ดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์ส่งเสริมชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี และจัดประเภทชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี เพื่อเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี และจัดประเภทของชุมชนเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีทิศทาง โดยดำเนินการในพื้นที่หมู่บ้านท่องเที่ยวที่กรมการพัฒนาชุมชนได้สนับสนุนงบประมาณดำเนินการ ได้แก่ ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี หมู่บ้าน OTOP เพื่อการท่องเที่ยว (OTOP Village) และหมู่บ้านท่องเที่ยวโดยชุมชน (SE) ซึ่งจังหวัดบุรีรัมย์มีหมู่บ้านท่องเที่ยวที่ได้รับงบประมาณจากกรมการพัฒนาชุมชน จำนวน ๑๐๘ หมู่บ้าน นั้น

เพื่อให้การดำเนินงานโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ตามโครงการ และเป็นไปตามแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด จังหวัดบุรีรัมย์จึงขอให้อำเภอมอบหมายสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ดำเนินการ ดังนี้

๑) ศึกษาแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ และ ๓)

๒) มอบหมายให้สำนักพัฒนาชุมชนอำเภอดำเนินการจัดเวทีประชาคมหมู่บ้าน (ตามบัญชีรายชื่อ) เพื่อวิเคราะห์และจัดทำแผนงานการส่งเสริมและพัฒนาชุมชนท่องเที่ยว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔) ที่กรมการพัฒนาชุมชนได้สนับสนุนงบประมาณดำเนินการ ได้แก่ ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี หมู่บ้าน OTOP เพื่อการท่องเที่ยว (OTOP Village) และหมู่บ้านท่องเที่ยวโดยชุมชน (SE)

๓) จัดสร้างรายงานฯ ดังกล่าว ให้จังหวัดบุรีรัมย์ ภายในวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ ทางระบบ B – pr โดยสามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มฯ ดังกล่าว ได้ทาง e – support (ภคินท์)

/๔) แจงให้...

๔) แจ้างและอนุญาตให้พัฒนาการอำเภอและเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนผู้รับผิดชอบงานชุมชน
ท่องเที่ยว เข้าร่วมประชุมจัดทำแผนงานการส่งเสริมและพัฒนาชุมชนท่องเที่ยวจังหวัดบุรีรัมย์ ในวันที่ ๒๕
ตุลาคม ๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ ห้องประชุมสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดบุรีรัมย์ (หลังเดิม)

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดำรงชัย เนรมิตตกพงศ์)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด รักษาราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด
กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาชุมชน
โทร./โทรสาร. ๐ ๔๔๖๖ ๖๕๑๒

บัญชีหมู่บ้านท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดบุรีรัมย์ และการบูรณาการพื้นที่การทำงานร่วมกับหน่วยงานภาคี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 - 2562

ที่	อำเภอ	ตำบล	บ้าน	หมู่ที่	มบ.เป้าหมายตามโครงการ			
					นวัตวิถี	OTOP เพื่อการท่องเที่ยว	วัฒนธรรม ครบวงจร (SE)	OTOP เพื่อการท่องเที่ยว (D - HOPE)
1	เฉลิมพระเกียรติ	เจริญสุข	เจริญสุข	1			✓	✓
		เจริญสุข	เจริญสุข	12		✓		
		เจริญสุข	หนองสะแก	5	✓			
		เจริญสุข	ป่ารัง	8	✓			
		เจริญสุข	หนองจอก	9	✓			
		เจริญสุข	สี่เหลี่ยม	10	✓			
		เจริญสุข	สายบัว	14				✓
2	ประโคนชัย	จรเข้มาก	โคกเมือง	9			✓	✓
		จรเข้มาก	โคกเมือง	18		✓		
		จรเข้มาก	บุ	5	✓			
		โคกม้า	ตลุงเก่า	3	✓			
		ไพศาล	หนองแสง	5	✓			
		บ้านไทร	โนนสวรรค์	11	✓			
		หนองบอน	หนองโจรง	8	✓			
		สี่เหลี่ยม	โคกเพชรพัฒนา	3	✓			
		แสลงโทน	แสลงโทน	3	✓			
		จรเข้มาก	โคกเมือง	6				✓
3	ห้วยราช	สนวน	สนวนโน	3			✓	
		โคกเหล็ก	หนองหว่า	2	✓			
		สามแวง	ใหม่	3	✓			
		ตะโก	โชคดี	5	✓			
		สนวน	สนวนนอก	2				✓

ที่	อำเภอ	ตำบล	บ้าน	หมู่ที่	มบ.เป้าหมายตามโครงการ			
					นวัตวิถี	OTOP เพื่อการท่องเที่ยว	วัฒนธรรมครบวงจร (SE)	OTOP เพื่อการท่องเที่ยว (D - HOPE)
4	เมืองบุรีรัมย์	ถลุงเหล็ก	โนนสำราญ	16		✓		
		ถลุงเหล็ก	หนองเครือ	10	✓			
		สะแกโพรง	สวายสอ	7	✓			
		เสม็ด	โคกใหญ่	13	✓			
		สองห้อง	ตลาดชัย	8	✓			
		กลันทา	สวัสดี	3	✓			
		สวายจิก	ใหม่	4	✓			
		กระสัง	โนนรัง	15	✓			
		สองห้อง	กิจสมบูรณ์					
5	บ้านด่าน	บ้านด่าน	โนนสวรรค์	5	✓			
		บ้านด่าน	โนนสว่าง	12	✓			
		ปราสาท	กะนัง	6	✓			
6	ปะคำ	ไทยเจริญ	ถนนหัก	2	✓			
		หนองบัว	หนองบัว	3	✓			
		โคกมะม่วง	เริงทรัพย์	18	✓			
7	พลับพลาชัย	ป่าขัน	ป่าขัน	3	✓			
		จันทุม	ตระแบก	3	✓			
		จันทุม	ละลมไผ่	11	✓			
8	หนองกี่	ดอนอะราง	โคกรัก	11	✓			
		ดอนอะราง	ไทยพัฒนา	12	✓			
		บุกระสัง	โคกหนองหิน	9	✓			
		ท่าโพธิ์ชัย	หนองบอน	9	✓			
		ดอนอะราง	โนนพยอม	10	✓			

ที่	อำเภอ	ตำบล	บ้าน	หมู่ที่	มบ.เป้าหมายตามโครงการ			
					นวัตกรรม	OTOP เพื่อการท่องเที่ยว	วัฒนธรรม ครบวงจร (SE)	OTOP เพื่อการท่องเที่ยว (D - HOPE)
9	บ้านกรวด	จันทเพชร	สายโท 6 ใต้	5	✓			
		สายตะกู	สายโท 11 เหนือ	3	✓			
		เขาดินเหนือ	ประดู่	9	✓			
		หินลาด	โนนค้อ	8	✓			
		บึงเจริญ	สายตรีพัฒนา 3	10	✓			
10	ละหานทราย	ละหานทราย	หนองตาแอก	11	✓			
		หนองแวง	ผไทรวมพล	11	✓			
		หนองแวง	แท่นทัพไทย	10	✓			
11	บ้านใหม่ไชยพจน์	หนองเอื้อง	โคกจิก	1	✓			
		หนองเอื้อง	กุฎาชี	4	✓			
		กุสวนแดง	บ้านดงยาง	2	✓			
		หนองแวง	หลักศิลา	13	✓			
12	กระสัง	หนองเต็ง	ตะครอง	15	✓			
		หนองเต็ง	หนองเต็งใหญ่	17	✓			
		หนองเต็ง	โคกขมิ้น	4	✓			
		ลำดวน	บ้านนุ	11	✓			
		สูงเนิน	ทุ่งสว่าง	7	✓			
13	สตึก	ทุ่งวัง	ตาลอง	7	✓			
		ทุ่งวัง	หนองเกาะน้อย	12	✓			
		ทุ่งวัง	คุ้มต่ำ	3	✓			
		ท่าม่วง	ท่าม่วงใหม่	11	✓			
		ชุมแสง	โนนจำปา	8	✓			
		ท่าเรือ	ท่าเรือ	7	✓			

ที่	อำเภอ	ตำบล	บ้าน	หมู่ที่	มบ.เป้าหมายตามโครงการ			
					นวัตกรรม	OTOP เพื่อการท่องเที่ยว	วัฒนธรรม ครบวงจร (SE)	OTOP เพื่อการท่องเที่ยว (D - HOPE)
14	คูเมือง	คูเมือง	คูบอน	8	✓			
		คูเมือง	คูขาด	10	✓			
		บ้านแพ	วังปลัด	3	✓			
		ปะเคียบ	เขว้า	4	✓			
		หนองขमार	โนนระเวียง	3	✓			
15	แคนดง	สระบัว	ห้วยหนองแคน	3	✓			
		แคนดง	โนนสมบูรณ์	9	✓			
		แคนดง	ม่วงทะเล	14	✓			
16	นางรอง	หนองโสน	โคกवान	1	✓			
		หนองโสน	สี่เหลี่ยมน้อย	8	✓			
		หนองโสน	บุคราม	11	✓			
		นางรอง	หนองตาเข้ม	11	✓			
		หนองโบสถ์	โคกพลวง	9	✓			
		หนองกง	หนองตาไก่	3	✓			
		หนองกง	หนองตาไก่น้อย	4	✓			
17	ลำปลายมาศ	โคกสะอาด	ห้วยหวายพัฒนา	15	✓			
		โคกกลาง	สำโรง	3	✓			
		ผไทรินทร์	โคกสูง	5	✓			
		หนองคู	น้อยบุตาวงษ์	12	✓			
		แสลงพัน	แสลงพันพัฒนา	14	✓			
		บ้านยาง	ยาง	1	✓			
18	ชำนิ	ละลวด	หมวดหมู	6	✓			
		หนองปล่อง	โคกปราสาท	10	✓			
		หนองปล่อง	ปราสาทพร	8	✓			
		ชำนิ	ชำนิ	4	✓			

ที่	อำเภอ	ตำบล	บ้าน	หมู่ที่	มบ.เป้าหมายตามโครงการ			
					นวัตกรรม	OTOP เพื่อการท่องเที่ยว	วัฒนธรรม ครบวงจร (SE)	OTOP เพื่อการท่องเที่ยว (D - HOPE)
19	นาโพธิ์	ศรีสว่าง	เมืองน้อย	4	✓			
		นาโพธิ์	คอกวัว	5	✓			
		บ้านคู	โนนสะอาด	13	✓			
20	หนองหงส์	สระทอง	ม่วงเจริญ	6	✓			
		หนองชัยศรี	หนองแก	13	✓			
		เมืองฝ้าย	โปลงศึกพัฒนา	12	✓			
21	พุทไธสง	มะเฟือง	ศรีษะแสด	11	✓			
		บ้านแวง	บ้านแวง	1	✓			
		มะเฟือง	มะเฟือง	1	✓			
22	โนนสุวรรณ	โนนสุวรรณ	อุบลสามัคคี	11	✓			
		ทุ่งจันทัน	ชัยสมบูรณ์	7	✓			
		ทุ่งจันทัน	ทุ่งพัฒนา	14	✓			
23	โนนดินแดง	ส้มป่อย	หนองสะแกกวน	6	✓			
		ส้มป่อย	หนองกก	1	✓			
		ลำนางรอง	คลองโป่ง	5	✓			
รวมจำนวนหมู่บ้าน			108		98	3	3	4

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

ยุทธศาสตร์ส่งเสริมชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี และแนวทางการจัดประเภทชุมชนท่องเที่ยว

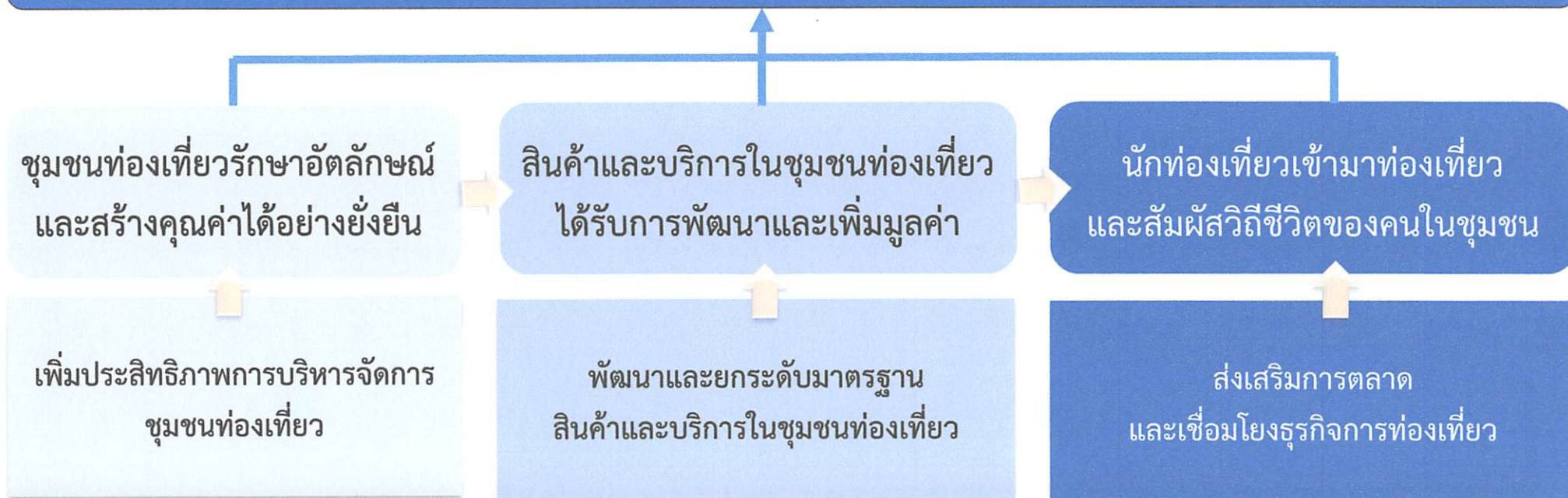
สำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน

กลุ่มงานส่งเสริมชุมชนท่องเที่ยว นวัตวิถี

ยุทธศาสตร์ส่งเสริมชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

ชุมชนสามารถบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวและสร้างรายได้อย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัด
ยุทธศาสตร์

1. รายได้ที่เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายสินค้าและกิจกรรมบริการด้านการท่องเที่ยว
2. ความสุขของคนในชุมชนเพิ่มขึ้น
3. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

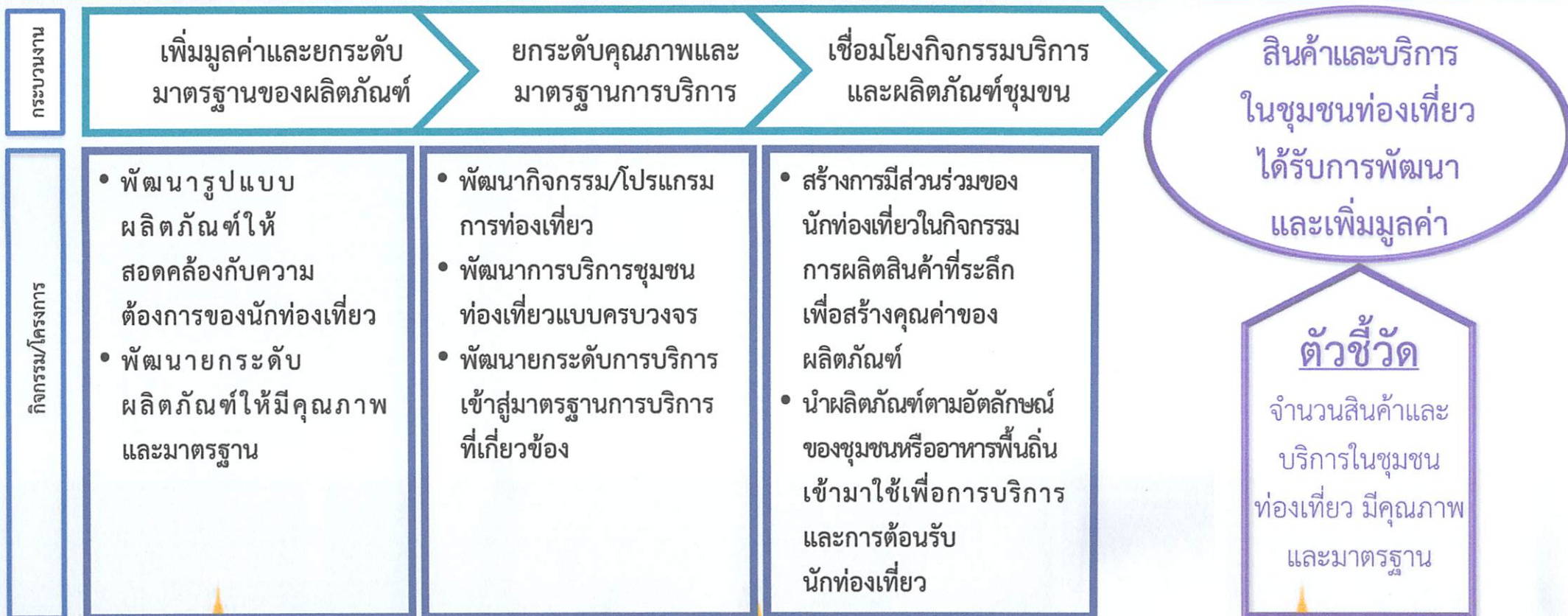
ยุทธศาสตร์ส่งเสริมชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

กลยุทธ์ : 1 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการชุมชนท่องเที่ยว

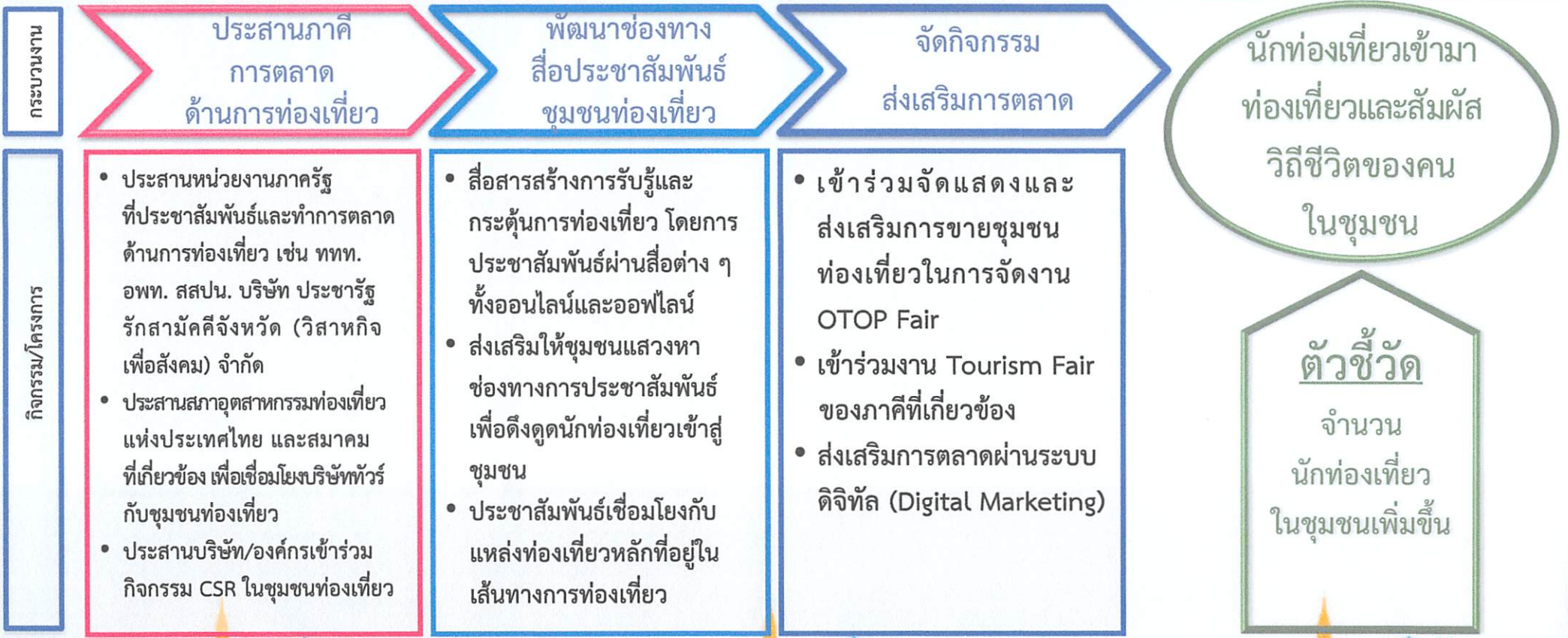
ยุทธศาสตร์ส่งเสริมชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

กลยุทธ์ : 2 พัฒนาและยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์และบริการในชุมชนท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ส่งเสริมชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

กลยุทธ์ : 3 ส่งเสริมการตลาดและเชื่อมโยงธุรกิจการท่องเที่ยว

การจัดประเภทชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

A

ชุมชนท่องเที่ยวดาวเด่น “Attractive”
(พร้อมรองรับนักท่องเที่ยว)

มีค่าคะแนน 90 คะแนนขึ้นไป
(มีคะแนนในด้านที่ 1 ตั้งแต่ 40 คะแนนขึ้นไป)

B

ชุมชนท่องเที่ยวดาวรุ่ง “Brighten Star”
(มีแวว มีอนาคต ในการพัฒนาต่อยอด)

มีค่าคะแนน 80 – 89 คะแนน
(มีคะแนนในด้านที่ 1 ตั้งแต่ 40 คะแนนขึ้นไป)

C

ชุมชนโดดเด่นเฉพาะด้าน “Case Study”
(มีความโดดเด่นเฉพาะทาง)

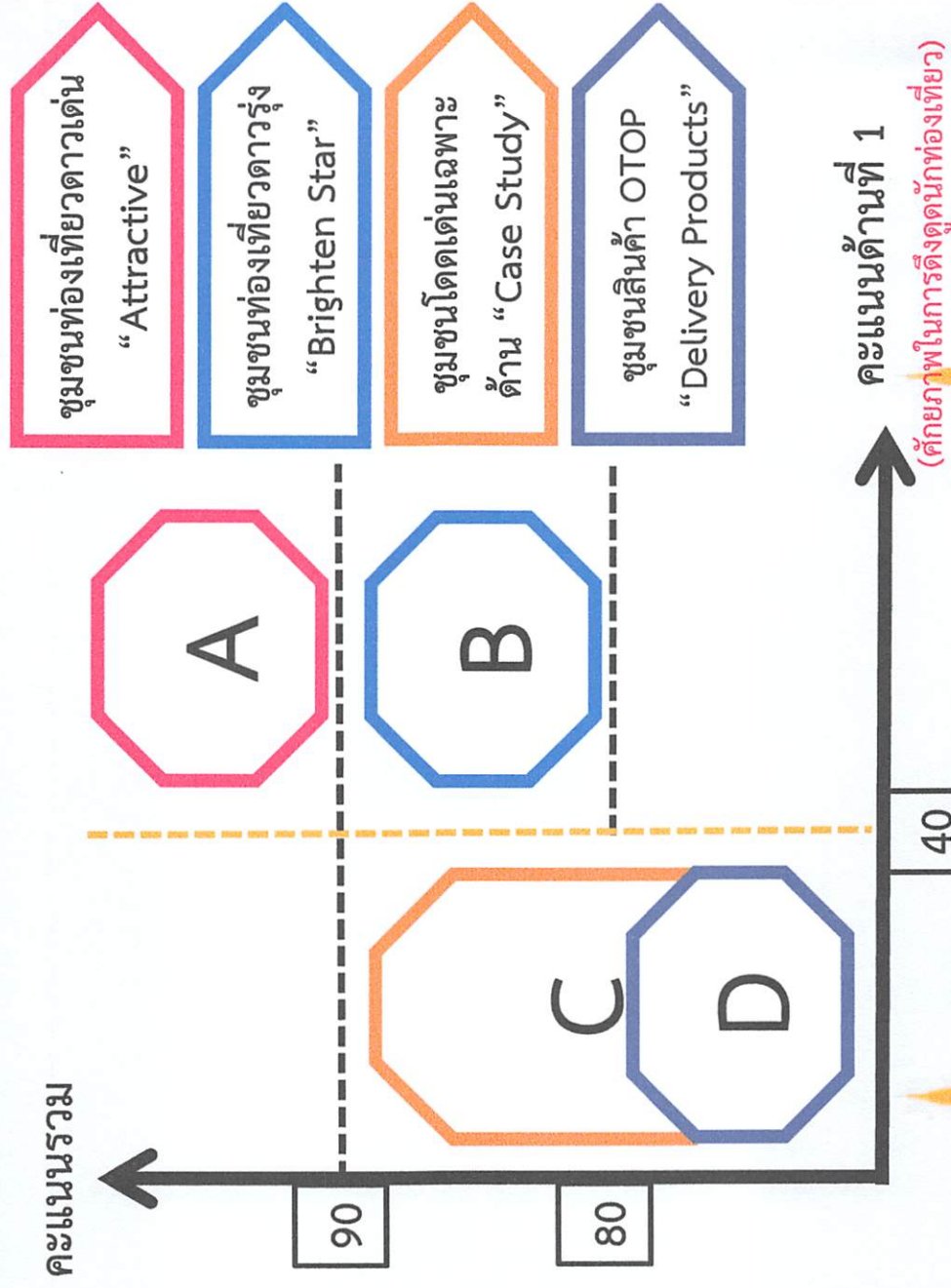
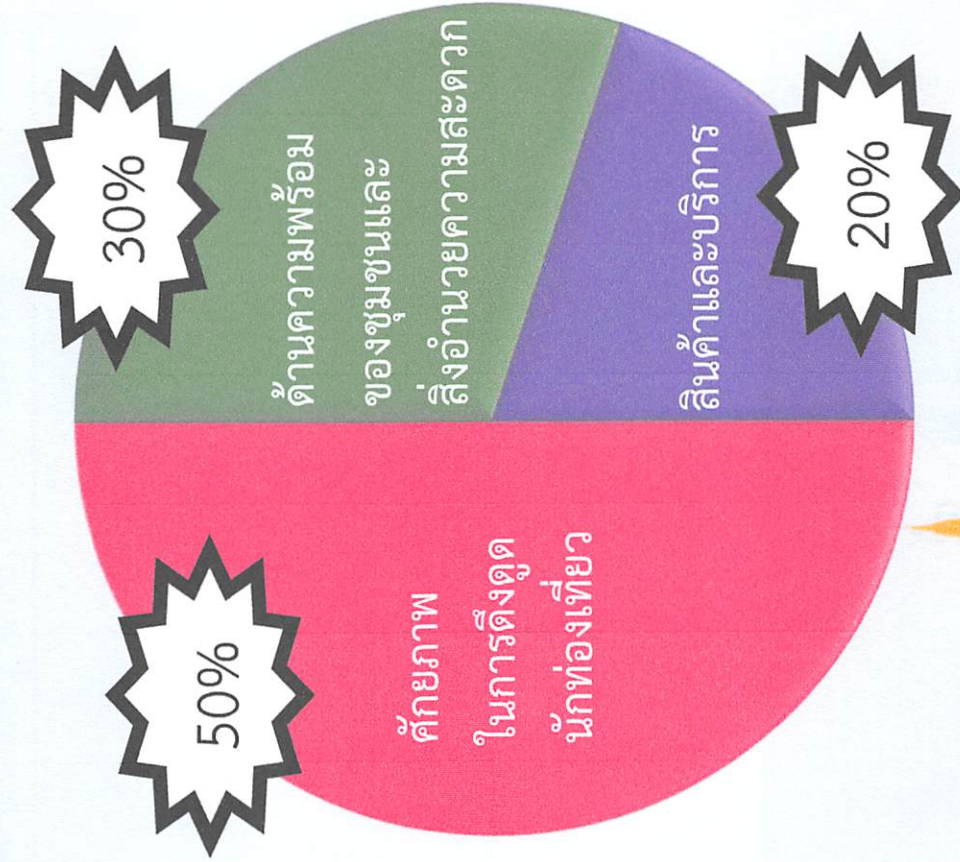
มีค่าคะแนนน้อยกว่า 90 (ค่าคะแนนในด้านที่ 1 น้อยกว่า 40 คะแนน)
แต่มีความโดดเด่นเฉพาะทางด้านอื่น พร้อมรองรับการศึกษาดูงาน

D

ชุมชนสินค้า OTOP “Delivery Products”
(นำสินค้าออกขาย)

มีค่าคะแนนน้อยกว่า 80
(ค่าคะแนนในด้านที่ 1 น้อยกว่า 40 คะแนน)

กรอบการพิจารณาจัดประเภทชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

1. ด้านศักยภาพในการดึงดูดนักท่องเที่ยว (50 คะแนน)

แบบประเมินการจัดประเภทชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

ด้าน	ตัวชี้วัด	ข้อพิจารณา	คะแนนเต็ม	ค่าคะแนน	ระบุเหตุผลประกอบ
1. ด้านศักยภาพในการดึงดูดนักท่องเที่ยว	1) การเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวหลัก	<ul style="list-style-type: none"> การดึงดูดนักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวหลัก การเดินทางจากแหล่งท่องเที่ยวหลักถึงชุมชน ระยะเวลา ระยะทาง และความสะดวกในการเดินทาง ได้แก่ สภาพเส้นทาง การบริการ ยานพาหนะ 	10		
	2) จุดดึงดูดการท่องเที่ยวในชุมชน และการเป็นที่รู้จักในวงกว้าง	<ul style="list-style-type: none"> สถานที่ที่มีความโดดเด่น มีจุดดึงดูด มีจุดขายที่ชัดเจน เช่น ธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมอัตลักษณ์ กิจกรรมการท่องเที่ยว การเป็นที่รู้จักในวงกว้าง และการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่าง ๆ 	10		
	3) สถิตินักท่องเที่ยว	<ul style="list-style-type: none"> จำนวนนักท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อเดือน (จำแนกนักท่องเที่ยวทั่วไปและคณะศึกษาดูงาน) สถิติ ความสม่ำเสมอและความถี่ของการเข้ามาของนักท่องเที่ยว (ทุกสัปดาห์ ทุกเดือน ตามฤดูกาล หรือเทศกาลประจำปี) สามารถวิเคราะห์จำแนก (identify) กลุ่มเป้าหมายนักท่องเที่ยวหลักและรองได้ (การเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายผ่านช่องทางต่าง ๆ) แนวโน้มการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในชุมชน จำนวนนักท่องเที่ยวสอดคล้องกับขีดความสามารถในการรองรับของชุมชน 	10		
	4) การสร้างรายได้และการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยว	<ul style="list-style-type: none"> รายได้ที่เกิดจากการท่องเที่ยว ได้แก่ รายได้จากสินค้าและบริการ กิจกรรมการท่องเที่ยว ที่พัก ร้านอาหาร การให้บริการด้านการเดินทาง และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง มีการสร้างรายได้ที่เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง มีกิจกรรมที่ก่อให้เกิดรายได้ของคนในชุมชนเพิ่มขึ้น และมีการกระจายรายได้และผู้รับประโยชน์ในชุมชน พิจารณาสัดส่วนของรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากการท่องเที่ยว 	10		
	5) เครือข่ายการท่องเที่ยวที่ประสานนำนักท่องเที่ยวเข้าสู่ชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> มีเครือข่ายการท่องเที่ยว เช่น ททท. อพท หรือ สมาคมธุรกิจท่องเที่ยว บริษัททัวร์ โดยได้เคยมีการนำนักท่องเที่ยวเข้าสู่ชุมชน หรือเป็นชุมชนที่อยู่ในแพ็คเกจทัวร์ หรืออยู่ในสื่อประชาสัมพันธ์เส้นทางท่องเที่ยว มีการประสานเผยแพร่เชื่อมโยงปฏิทินท่องเที่ยวของชุมชน ปฏิทินกิจกรรมเชื่อมต่อการท่องเที่ยวหลัก มีช่องทางดึงดูดการท่องเที่ยวที่ชัดเจน 	10		
คะแนนรวมด้านที่ 1			50		

2. ด้านความพร้อมของชุมชนและสิ่งอำนวยความสะดวก (30 คะแนน)

ด้าน	ตัวชี้วัด	ข้อพิจารณา	คะแนนเต็ม	ค่าคะแนน	เหตุผลประกอบ
2. ด้านความพร้อมของชุมชนและสิ่งอำนวยความสะดวก	1) ความพร้อมขององค์กรและบุคลากร	<ul style="list-style-type: none"> มีองค์กรในชุมชนเพื่อการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว (พัฒนาต่อเนื่อง) ทั้งการบริหารจัดการในภาพรวมของชุมชนท่องเที่ยว และการบริหารของกลุ่มต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง มีบุคลากรด้านการท่องเที่ยวของชุมชน ในการประสานงานด้านการท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์ รวมทั้งนักเล่าเรื่องชุมชน นักสื่อความหมาย หรือมีคณาจารย์ท้องถิ่น การมีส่วนร่วมของคนในชุมชน มีความเข้าใจและเห็นชอบร่วมกันในการพัฒนาชุมชนท่องเที่ยวเป็นเจ้าบ้านที่ดี 	10		
	2) การจัดระบบบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว	<ul style="list-style-type: none"> มีกติกาของชุมชนด้านการท่องเที่ยว เช่น การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การจัดการขยะ การจัดสรรและกระจายรายได้ โดยมุ่งเน้นให้เกิดความยั่งยืนของชุมชนท่องเที่ยว มีมาตรการด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว การดูแลสุขภาพและทรัพย์สิน รวมถึงกรณีเจ็บป่วยอุบัติเหตุ มีแผนธุรกิจด้านการท่องเที่ยวชุมชน หรือแผนชุมชนด้านการท่องเที่ยว 	10		
	3) สิ่งอำนวยความสะดวกในการรองรับนักท่องเที่ยว	<ul style="list-style-type: none"> มีจุดบริการให้ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว แผ่นพับ แผนที่ ป้ายบอกทาง ป้ายข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว ความสะดวกและสะอาดของเส้นทางในชุมชน ห้องน้ำ เป็นต้น มีบริการอำนวยความสะดวกในด้านการเดินทาง ทั้งการเดินทางในชุมชน และการเดินทางเข้าออกชุมชน มีที่พักในชุมชนหรือที่พักใกล้เคียงที่ได้มาตรฐาน มีความสะดวกในการเลือกพัก มีร้านอาหารและเครื่องดื่ม ร้านของฝาก/ของระลึก ร้านค้าใกล้เคียง ที่นักท่องเที่ยวสามารถซื้ออาหาร เครื่องดื่ม และสิ่งของที่จำเป็นได้ 	10		
คะแนนรวมด้านที่ 2			30		

3. ด้านสินค้าและบริการ (20 คะแนน)

ด้าน	ตัวชี้วัด	ข้อพิจารณา	คะแนนเต็ม	ค่าคะแนน	ระบุเหตุผลประกอบ
3. ด้านสินค้าและบริการ	1) ความโดดเด่นของผลิตภัณฑ์เฉพาะถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> การเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีเฉพาะถิ่น เช่น ต้องใช้วัตถุดิบเฉพาะถิ่น เฉพาะฤดูกาล หรืออาหาร/ผลไม้ ที่โดดเด่นในพื้นที่ หรือของฝากที่แสดงถึงการได้มาถึงสถานที่นั้น ๆ เช่น โปสการ์ด/เสื้อ/แมคเน็ต ที่มีรูปสถานที่ท่องเที่ยว ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพและมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์อัตลักษณ์ ที่สามารถดึงดูดให้คนเข้าไปซื้อ ชมการผลิตที่ชุมชน มีจุดที่สามารถสร้างการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวได้ 	10		
	2) บริการด้านการท่องเที่ยว	<ul style="list-style-type: none"> มีกิจกรรมบริการการท่องเที่ยว เช่น กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม/ประเพณี/ประวัติศาสตร์/วิถีชีวิต/ธรรมชาติ/ผจญภัย/นิเวศน์/เกษตร เป็นต้น รวมทั้งการจัดโปรแกรมรองรับนักท่องเที่ยวในหลากหลายรูปแบบให้เลือกตามความต้องการของนักท่องเที่ยว และบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง มีช่องทางการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ นักท่องเที่ยวสามารถติดต่อจองแพ็คเกจขอข้อมูลรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง สามารถรองรับการติดต่อได้ทุกช่องทาง เช่น ช่องทางออนไลน์ที่หลากหลาย การประสานงานทางโทรศัพท์ 	10		
คะแนนรวมด้านที่ 3			20		
คะแนนรวมทั้งสิ้น			100		

คำอธิบายรายละเอียดข้อพิจารณาตามเกณฑ์การจัดประเภทชุมชนท่องเที่ยว

1. ด้านศักยภาพในการดึงดูดนักท่องเที่ยว (50 คะแนน)

ตัวชี้วัด	คำอธิบายรายละเอียดข้อพิจารณา	ข้อมูลอ้างอิง
1) การเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวหลัก (10 คะแนน)	<ul style="list-style-type: none"> • ความสามารถในการดึงดูดนักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวหลัก โดยพิจารณาว่าแหล่งท่องเที่ยวหลักมีชื่อเสียงระดับใด ได้แก่ 1) ระดับนานาชาติ (มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ) 2) ระดับประเทศ (นักท่องเที่ยวชาวไทยโดยมาจากทุกภาค) 3) ระดับภาค/จังหวัดใกล้เคียง 4) ระดับจังหวัด หรือ 5) ระดับอำเภอ/ท้องถิ่น • การเดินทางจากแหล่งท่องเที่ยวหลักถึงชุมชน ระยะทาง และความสะดวกในการเดินทาง ได้แก่ สภาพเส้นทาง โดยอาจพิจารณาจากระยะเวลา หากสามารถเดินทางจากแหล่งท่องเที่ยวหลักถึงชุมชนได้ภายใน 30 นาที หรือ 1 ชั่วโมง ถือว่าอยู่ในช่วงที่นักท่องเที่ยวตัดสินใจได้ง่ายในการเข้าไปท่องเที่ยวในชุมชน • ลักษณะการเดินทาง และการบริการยานพาหนะ มีที่จอดรถให้เลือก เช่น เดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว รถโดยสารประจำทาง รถรับจ้าง หรือมีบริการรถให้เช่าในตัวเมือง เป็นต้น 	<ul style="list-style-type: none"> • การสืบค้นข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวหลัก มีข้อมูลที่แสดงถึงคุณลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวหลัก หรือมีผู้กล่าวถึงแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ จำนวนมาก • ระยะทางและสภาพเส้นทาง สามารถบ่งบอกถึงระยะเวลาในการเดินทางได้ หรือมีข้อมูลอ้างอิงจากประสบการณ์ในการเดินทางที่ผ่านมา • สามารถสอบถาม/ตรวจสอบราคาของการบริการยานพาหนะในแต่ละรูปแบบได้
2) จุดดึงดูดการท่องเที่ยวในชุมชนและการเป็นที่รู้จักในวงกว้าง (10 คะแนน)	<ul style="list-style-type: none"> • จุดดึงดูดการท่องเที่ยวในชุมชนมีความโดดเด่น มีจุดขายที่ชัดเจน เช่น ธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม อัตลักษณ์ กิจกรรมการท่องเที่ยว สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาในชุมชน • การเป็นที่รู้จักในวงกว้าง มีการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่างๆ สามารถสืบค้นข้อมูลได้โดยง่าย 	<ul style="list-style-type: none"> • การสืบค้นข้อมูลของชุมชนท่องเที่ยว มีข้อมูลจุดดึงดูดการท่องเที่ยวในชุมชน ปรากฏในหลายเว็บไซต์หรือหลายแหล่งข้อมูล รวมทั้งแสดงข้อมูลที่ดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว และมีผู้กล่าวถึงจำนวนมาก

1. ด้านศักยภาพในการดึงดูดนักท่องเที่ยว (ต่อ)

ตัวชี้วัด	คำอธิบายรายละเอียดข้อพิจารณา	ข้อมูลอ้างอิง
<p>3) สถิตินักท่องเที่ยว (10 คะแนน)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • จำนวนนักท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อเดือน (จำแนกนักท่องเที่ยวทั่วไปและคณะศึกษาดูงาน) • สถิติ ความสม่ำเสมอและความถี่ของการเข้ามาของนักท่องเที่ยว (ทุกสัปดาห์ ทุกเดือน ตามฤดูกาล หรือเทศกาลประจำปี) • สามารถวิเคราะห์จำแนก (identify) กลุ่มเป้าหมายนักท่องเที่ยวหลักและรองได้ (การเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายผ่านช่องทางต่าง ๆ) • แนวโน้มการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในชุมชน • จำนวนนักท่องเที่ยวสอดคล้องกับขีดความสามารถในการรองรับของชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> • สามารถอ้างอิงการจัดเก็บข้อมูลได้ เช่น การจัดเก็บข้อมูลตามระบบรายงานของกรมการพัฒนาชุมชนผ่าน Google Sheet การสอบถามจากผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว
<p>4) การสร้างรายได้และการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยว (10 คะแนน)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • รายได้ที่เกิดจากการท่องเที่ยว ได้แก่ การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน ของที่ระลึก อาหาร ผลไม้ เครื่องดื่ม รวมถึงรายได้ของร้านอาหาร ที่พัก การบริการยานพาหนะ กิจกรรมการท่องเที่ยว และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง • มีการสร้างรายได้ที่เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง มีกิจกรรมที่ก่อให้เกิดรายได้ของคนในชุมชนเพิ่มขึ้น และมีการกระจายรายได้และผู้รับประโยชน์ในชุมชน • พิจารณาสัดส่วนของรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากการท่องเที่ยว 	<ul style="list-style-type: none"> • สามารถอ้างอิงการจัดเก็บข้อมูลได้ เช่น การจัดเก็บข้อมูลตามระบบรายงานของกรมการพัฒนาชุมชนผ่าน Google Sheet การสอบถามจากผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

1. ด้านศักยภาพในการดึงดูดนักท่องเที่ยว (ต่อ)

ตัวชี้วัด	คำอธิบายรายละเอียดข้อพิจารณา	ข้อมูลอ้างอิง
<p>5) เครือข่ายการท่องเที่ยวที่ประสานนำนักท่องเที่ยวเข้าสู่ชุมชน (10 คะแนน)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • มีเครือข่ายการท่องเที่ยว เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) (อพท.) สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (สสปน.) สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (สทท.) บริษัทประชารัฐรักสามัคคี หรือสมาคมธุรกิจท่องเที่ยว บริษัททัวร์ โดยได้เคยมีการนำนักท่องเที่ยวเข้าสู่ชุมชน หรือเป็นชุมชนที่อยู่ในแพ็คเกจทัวร์ หรืออยู่ในสื่อประชาสัมพันธ์เส้นทางท่องเที่ยว • มีการประสานเผยแพร่เชื่อมโยงปฏิทินท่องเที่ยวของชุมชน ปฏิทินกิจกรรมเชื่อมต่อการท่องเที่ยวหลัก มีช่วงที่ดึงดูดการท่องเที่ยวที่ชัดเจน 	<ul style="list-style-type: none"> • ข้อมูลที่แสดงถึงการเป็นเครือข่ายด้านการท่องเที่ยว เช่น การประชุมร่วมกัน กิจกรรมที่ทำร่วมกัน • เส้นทางท่องเที่ยวในสื่อประชาสัมพันธ์ของภาคีเครือข่ายด้านการท่องเที่ยว • ปฏิทินการท่องเที่ยว ปฏิทินกิจกรรม ของภาคีเครือข่ายด้านการท่องเที่ยว • แพ็คเกจทัวร์ที่ปรากฏกิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชนของบริษัททัวร์ต่างๆ • ข้อมูลการเข้ามาของนักท่องเที่ยวที่มีการประสานงานผ่านภาคีเครือข่ายด้านการท่องเที่ยว

2. ด้านความพร้อมของชุมชนและสิ่งอำนวยความสะดวก (30 คะแนน)

ตัวชี้วัด	คำอธิบายรายละเอียดข้อพิจารณา	ข้อมูลอ้างอิง
<p>1) ความพร้อมขององค์กรและบุคลากร (10 คะแนน)</p>	<ul style="list-style-type: none"> มีองค์กรในชุมชนเพื่อการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว (พัฒนาต่อเนื่อง) ทั้งการบริหารจัดการในภาพรวมของชุมชนท่องเที่ยว และการบริหารของกลุ่มต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง มีบุคลากรด้านการท่องเที่ยวของชุมชน ในการประสานงานด้านการท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์ รวมทั้งนักเล่าเรื่องชุมชน นักสื่อความหมาย หรือมีคฤหบดีท้องถิ่น การมีส่วนร่วมของคนในชุมชน มีความเข้าใจและเห็นชอบร่วมกันในการพัฒนาชุมชนท่องเที่ยว เป็นเจ้าบ้านที่ดี 	<ul style="list-style-type: none"> ข้อมูลที่แสดงโครงสร้างและการทำงานขององค์กรด้านการท่องเที่ยวโดย เช่น คณะกรรมการบริหารชุมชนท่องเที่ยว ชมรมด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชน คณะกรรมการกลุ่มอาชีพ กลุ่ม OTOP กลุ่มวิสาหกิจชุมชน หรือกลุ่มกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวต่างๆ ข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากรด้านการท่องเที่ยว เช่น ผู้ประสานงานของชุมชนท่องเที่ยว ผู้ประสานงานของกิจกรรมด้านการท่องเที่ยว ผู้ประสานงานการจัดโฮมสเตย์ รวมทั้งบุคลากรที่ทำหน้าที่ด้านการประชาสัมพันธ์ เช่น Feeder ของ Application ที่เกี่ยวข้อง ผู้ดูแลเว็บไซต์หรือเพจ หรือการจัดการข้อมูลออนไลน์ของชุมชน หรือผู้ทำหน้าที่เก็บภาพของชุมชนท่องเที่ยว ทั้งเชิงธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ กิจกรรม สินค้าและบริการต่างๆ เพื่อเผยแพร่ผ่านช่องทางต่างๆ หรือเชื่อมโยงข้อมูลกับเครือข่ายด้านการท่องเที่ยว ข้อมูลเกี่ยวกับนักเล่าเรื่อง นักสื่อความหมาย มีคฤหบดีท้องถิ่น มีคฤหบดีท้องถิ่น หรือผู้ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการต้อนรับนักท่องเที่ยว และสามารถให้ข้อมูลที่น่าสนใจแก่นักท่องเที่ยวได้ ข้อมูลที่แสดงถึงการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในการจัดการด้านการท่องเที่ยว เช่น การดูแลรักษาความสะอาดและปรับภูมิทัศน์บริเวณบ้านการเข้าร่วมประชุม ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมกิจกรรม และร่วมกันเป็นเจ้าบ้านที่ดี ยิ้มแย้ม พุดคุยอย่างเป็นมิตร และให้ความช่วยเหลือแก่นักท่องเที่ยว
<p>2) การจัดระบบบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว (10 คะแนน)</p>	<ul style="list-style-type: none"> มีกติกาของชุมชนด้านการท่องเที่ยว เช่น การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การจัดการขยะ การจัดสรรและกระจายรายได้ โดยมุ่งเน้นให้เกิดความยั่งยืนของชุมชนท่องเที่ยว มีมาตรการด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว การดูแลชีวิตและทรัพย์สิน รวมถึงกรณีเจ็บป่วย อุบัติเหตุ มีแผนธุรกิจของชุมชนท่องเที่ยว หรือแผนชุมชนด้านการท่องเที่ยว 	<ul style="list-style-type: none"> ระเบียบ กติกา ข้อตกลง ข้อกำหนด ในด้านการบริหารจัดการชุมชนท่องเที่ยว โดยมีการประกาศให้ทราบ และมีมาตรการในการปฏิบัติ โดยบังคับใช้กับผู้เกี่ยวข้อง เช่น กรรมการ สมาชิก ผู้ประกอบการ คนในชุมชน หรือนักท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของชุมชนท่องเที่ยว มาตรการด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว เช่น การเดินทางในชุมชน ความปลอดภัยทางน้ำ (คุณภาพมาตรฐานของอุปกรณ์/พาหนะ/ผู้ให้บริการ และมีเสื้อชูชีพ) ความปลอดภัยในการทำกิจกรรมแต่ละกิจกรรมในชุมชน และมาตรการรองรับกรณีเกิดอุบัติเหตุ หรือเจ็บป่วยฉุกเฉิน ข้อมูลแผนธุรกิจด้านการท่องเที่ยวชุมชน หรือแผนชุมชนด้านการท่องเที่ยว รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผน หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในแผนได้ขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ

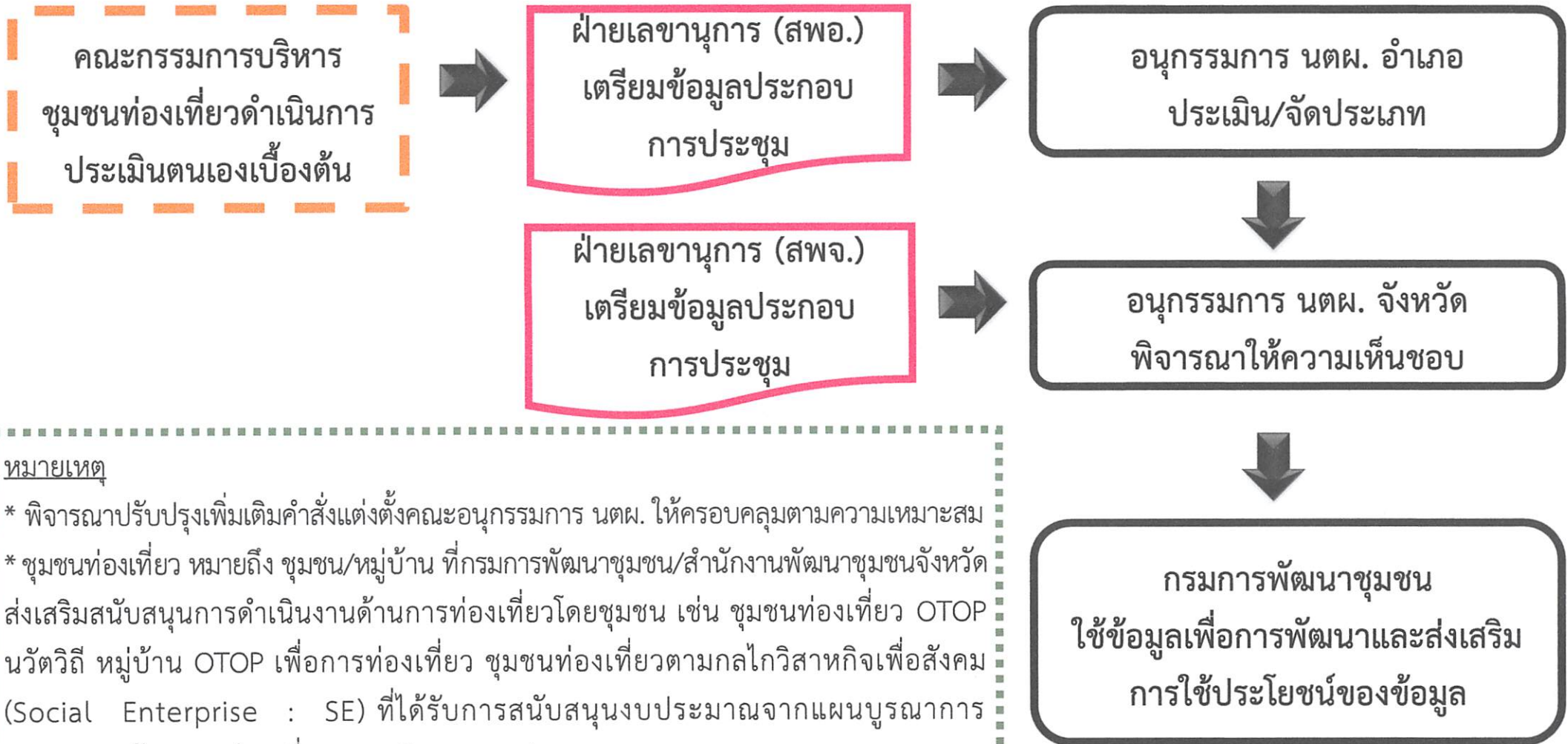
2. ด้านความพร้อมของชุมชนและสิ่งอำนวยความสะดวก (ต่อ)

ตัวชี้วัด	คำอธิบายรายละเอียดข้อพิจารณา	ข้อมูลอ้างอิง
<p>3) สิ่งอำนวยความสะดวกในการรองรับนักท่องเที่ยว (10 คะแนน)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • มีจุดบริการให้ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว แผนที่ แผนที่ • ป้ายบอกทาง ป้ายข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว ความสะดวกและสะอาดของเส้นทางในชุมชน ห้องน้ำ เป็นต้น • มีบริการอำนวยความสะดวกในด้านการเดินทาง ทั้งการเดินทางในชุมชน และการเดินทางเข้าออกชุมชน • มีที่พักในชุมชนหรือที่พักใกล้เคียงที่ได้มาตรฐาน มีความสะดวกในการเลือกพัก • มีร้านอาหารและเครื่องดื่ม ร้านของฝาก/ของระลึก ร้านค้าใกล้เคียง ที่นักท่องเที่ยวสามารถซื้ออาหาร เครื่องดื่ม และสิ่งของที่จำเป็นได้ 	<ul style="list-style-type: none"> • สถานที่ซึ่งกำหนดให้เป็นจุดบริการข้อมูลด้านการท่องเที่ยว และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น แผนที่ แผนที่ ข้อมูลโปรแกรม แพคเกจ ที่พัก การเดินทาง สินค้าและบริการในชุมชน รวมถึงช่องทางการติดต่อขอข้อมูลเพิ่มเติม • ป้ายบอกทาง ซึ่งช่วยให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปยังชุมชน รวมถึงสถานที่ที่น่าสนใจ จุดบริการต่างๆ ในชุมชน • ความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อยของเส้นทางและภูมิทัศน์ในชุมชน • ห้องน้ำที่สามารถให้บริการนักท่องเที่ยวในจุดต่างๆ ได้อย่างเพียงพอ และมีความสะอาด (รวมถึงห้องน้ำในร้านอาหาร หรือบ้านเรือนใกล้เคียงกับสถานที่ท่องเที่ยวของชุมชนที่ยินดีให้บริการกับนักท่องเที่ยว) • ข้อมูลเกี่ยวกับยานพาหนะในการเดินทางเข้าออกชุมชน และการเดินทางภายในชุมชน ได้แก่ รถโดยสาร รถยนต์รับจ้าง รถจักรยานยนต์รับจ้าง รถสามล้อ รถราง จักรยาน เรือรับจ้าง เรือข้ามฟาก การบริการรถเช่า การบริการพาหนะที่เชื่อมโยงไว้ในกิจกรรมบริการอื่นๆ • ข้อมูลที่พักภายในชุมชน หรือที่พักภายนอกชุมชนที่มีความสะดวกในการเดินทาง ระยะทาง ระยะเวลาในการเดินทาง ที่สามารถเลือกพักได้โดยสอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว เช่น โฮมสเตย์ รีสอร์ท โรงแรม ลานกางเต็นท์ ฯลฯ • ข้อมูลร้านอาหาร ร้านกาแฟ ร้านของฝาก ร้านสะดวกซื้อ ร้านของชำในชุมชน หรือตู้กดเครื่องดื่มอัตโนมัติ ฯลฯ ซึ่งอยู่ในชุมชน หรือชุมชนใกล้เคียง ที่นักท่องเที่ยวสามารถเลือกซื้ออาหาร เครื่องดื่ม ของฝาก หรือสิ่งของจำเป็นอื่นๆ ได้

3. ด้านสินค้าและบริการ (20 คะแนน)

ตัวชี้วัด	คำอธิบายรายละเอียดข้อพิจารณา	ข้อมูลอ้างอิง
<p>1) ความโดดเด่นของผลิตภัณฑ์เฉพาะถิ่น (10 คะแนน)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • การเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีเฉพาะถิ่น เช่น ต้องใช้วัตถุดิบเฉพาะถิ่น เฉพาะฤดูกาล หรืออาหาร/ผลไม้ ที่โดดเด่นในพื้นที่ หรือของฝากที่แสดงถึงการได้มาถึงสถานที่นั้น ๆ เช่น โปสการ์ด/เสื้อ/แมคเน็ต ที่มีรูปสถานที่ท่องเที่ยว • ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพและมาตรฐาน • ผลิตภัณฑ์อัตลักษณ์ ที่สามารถดึงดูดให้คนเข้าไปซื้อ ชมการผลิตที่ชุมชน มีจุดที่สามารถสร้างการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวได้ 	<ul style="list-style-type: none"> • ข้อมูลผลิตภัณฑ์ OTOP ผลิตภัณฑ์ภายในชุมชน ที่มีความโดดเด่น แสดงถึงอัตลักษณ์ของชุมชน โดยอาจใช้วัตถุดิบเฉพาะถิ่น เฉพาะฤดูกาล หรือเป็นภูมิปัญญาที่สืบทอดกันมา รวมถึงผลไม้ที่มีความโดดเด่นของพื้นที่นั้น หรืออาหารถิ่น หรืออาหารที่มีชื่อเสียงในพื้นที่ • ข้อมูลผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกที่ผลิตขึ้นมาเพื่อสื่อถึงเอกลักษณ์ของชุมชนท่องเที่ยว มีรูปหรือข้อความปรากฏอยู่บนสินค้า หรือพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ให้เป็นของที่ระลึก เช่น เสื้อ หมวก พวงกุญแจ โปสการ์ด แมคเน็ต แก้วเซรามิก สมุดที่ปกหุ้มด้วยผ้าพื้นเมือง ฯลฯ • ข้อมูลการรับรองคุณภาพและมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ เช่น OTOP 3 – 5 ดาว มผช. มาตรฐาน ออย. เกษตรอินทรีย์ เกษตรปลอดภัย ฯลฯ • ข้อมูลผลิตภัณฑ์เด่นที่สามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้าไปซื้อ หรือชมการผลิต ที่แหล่งผลิตในชุมชนได้
<p>2) บริการด้านการท่องเที่ยว (10 คะแนน)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • มีกิจกรรมบริการการท่องเที่ยว เช่น กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม/ประเพณี/ประวัติศาสตร์/วิถีชีวิต/ธรรมชาติ/ผจญภัย/นิเวศน์/เกษตร เป็นต้น รวมทั้งการจัดโปรแกรมรองรับนักท่องเที่ยวในหลากหลายรูปแบบให้เลือกตามความต้องการของนักท่องเที่ยว และบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง • มีช่องทางการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ นักท่องเที่ยวสามารถติดต่อจองแพ็คเกจขอข้อมูลรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง สามารถรองรับการติดต่อได้ทุกช่องทาง เช่น ช่องทางออนไลน์ที่หลากหลาย การประสานงานทางโทรศัพท์ 	<ul style="list-style-type: none"> • ข้อมูลกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว เช่น การพอรำต้อนรับ การบายศรีสู่ขวัญ การนำชมเส้นทางท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เชิงเกษตร เส้นทางท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ การนำชมโบราณสถาน โบราณวัตถุ การไหว้พระ รดรางน้ำเที่ยว ล่องแพ พายเรือคายัค พาปั่นจักรยานชมจุดต่างๆ ของเส้นทางในชุมชน การตักบาตรตอนเช้า การชมหิ่งห้อยยามค่ำคืน ฯลฯ • ข้อมูลการบริการที่มีรองรับนักท่องเที่ยว เช่น นวดแผนไทย โฮมสเตย์ ฯลฯ • ข้อมูลกิจกรรมที่บรรจุไว้ในโปรแกรม หรือแพ็คเกจการท่องเที่ยวโดยชุมชน • ข้อมูลกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวสามารถร่วมผลิตสินค้า ร่วมทำอาหาร ร่วมดำนา/เกี่ยวข้าว เก็บผลไม้ แปรรูปอาหาร ทอผ้า เย็บผ้าด้วยมือ พันท์เสื้อ/กระเป๋า ฯลฯ ซึ่งทำให้นักท่องเที่ยวได้ทดลองทำ ได้เห็นคุณค่าของผลิตภัณฑ์นั้นๆ และสามารถนำกลับไปเป็นของที่ระลึกได้ • ข้อมูลที่แสดงถึงช่องทางการติดต่อที่มีประสิทธิภาพ ที่ปรากฏข้อมูลการประชาสัมพันธ์ชุมชนท่องเที่ยว โดยมีชื่อผู้ประกอบการ หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อ หรือติดต่อผ่านช่องทางออนไลน์ เช่น เฟสบุ๊ก ไลน์ ฯลฯ เพื่อรองรับการจองแพ็คเกจ การขอข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับกิจกรรมบริการต่าง ๆ

ขั้นตอนการดำเนินการจัดประเภทชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

หมายเหตุ

- * พิจารณาปรับปรุงเพิ่มเติมคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ นตผ. ให้ครอบคลุมตามความเหมาะสม
- * ชุมชนท่องเที่ยว หมายถึง ชุมชน/หมู่บ้าน ที่กรมการพัฒนาชุมชน/สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชน เช่น ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี หมู่บ้าน OTOP เพื่อการท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวตามกลไกวิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise : SE) ที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากแผนบูรณาการ (แผนภาค ด้านการท่องเที่ยวและบริการ ฯลฯ)

ตัวอย่างแบบประเมินการจัดประเภทชุมชนท่องเที่ยว

แบบประเมินการจัดประเภทชุมชนท่องเที่ยว

ชื่อหมู่บ้านรหัสหมู่บ้าน..... หมู่ที่.....

ตำบล.....อำเภอ..... จังหวัด.....

- ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี
 หมู่บ้าน OTOP เพื่อการท่องเที่ยว
 หมู่บ้านท่องเที่ยวโดยชุมชน (SE)

ด้าน	ตัวชี้วัด	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	รวม	ระบุเหตุผลประกอบ
1. ด้านศักยภาพในการดึงดูดนักท่องเที่ยว	1) การเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวหลัก	10			
	2) จุดดึงดูดการท่องเที่ยวในชุมชนและการเป็นฮีโร่จักษ์ในวงกว้าง	10			
	3) สถิตินักท่องเที่ยว	10			
	4) การสร้างรายได้และการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยว	10			
	5) เครือข่ายการท่องเที่ยวที่ประสานนำนักท่องเที่ยวเข้าสู่ชุมชน	10			
2. ด้านความพร้อมของชุมชนและสิ่งแวดล้อมช่วยความสะดวก	1) ความพร้อมขององค์กรและบุคลากร	10			
	2) การจัดระบบบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว	10			
	3) สิ่งอำนวยความสะดวกในการรองรับนักท่องเที่ยว	10			
3. ด้านสินค้าและบริการ	1) ความโดดเด่นของผลิตภัณฑ์เฉพาะถิ่น	10			
	2) บริการด้านการท่องเที่ยว	10			
รวม		100			ประเภท.....

หมายเหตุ กรณีเป็นชุมชนท่องเที่ยวประเภท C โปรดระบุความโดดเด่นเฉพาะทางดังนี้ (เลือกได้เพียง 1 ข้อ)

- 1.หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง 2.บริหารจัดการกองทุนชุมชน 3.บริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม 4.เกษตรอินทรีย์ เกษตรปลอดภัย
 5.ประเภทอื่นๆ โปรดระบุ.....

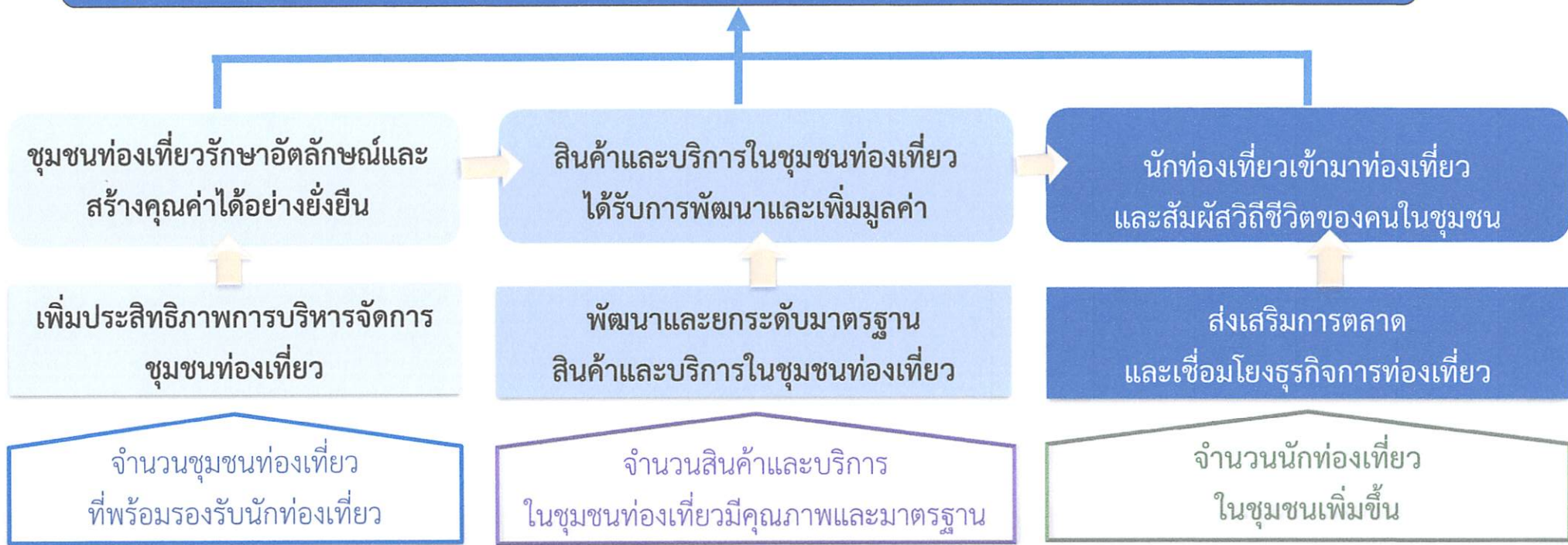
แนวทางการส่งเสริมและพัฒนา ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย
สำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน

ยุทธศาสตร์ส่งเสริมชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

ชุมชนสามารถบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวและสร้างรายได้อย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัด
ยุทธศาสตร์

1. รายได้ที่เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายสินค้าและกิจกรรมบริการด้านการท่องเที่ยว
2. ความสุขของคนในชุมชนเพิ่มขึ้น
3. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

การจัดประเภทชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

A

ชุมชนท่องเที่ยวดาวเด่น “Attractive”
(พร้อมรองรับนักท่องเที่ยว)

มีค่าคะแนน 90 คะแนนขึ้นไป
(มีคะแนนในด้านที่ 1, 40 คะแนนขึ้นไป)

B

ชุมชนท่องเที่ยวดาวรุ่ง “Brighten Star”
(มีแวว มีอนาคต ในการพัฒนาต่อยอด)

มีค่าคะแนน 80 – 89 คะแนน
(มีคะแนนในด้านที่ 1, 40 คะแนนขึ้นไป)

C

ชุมชนโดดเด่นเฉพาะด้าน “Case Study”
(มีความโดดเด่นเฉพาะทาง)

มีค่าคะแนนน้อยกว่า 90 (ค่าคะแนนในด้านที่ 1 น้อยกว่า 40 คะแนน)
แต่มีความโดดเด่นเฉพาะทางด้านอื่น พร้อมรองรับการศึกษาดูงาน

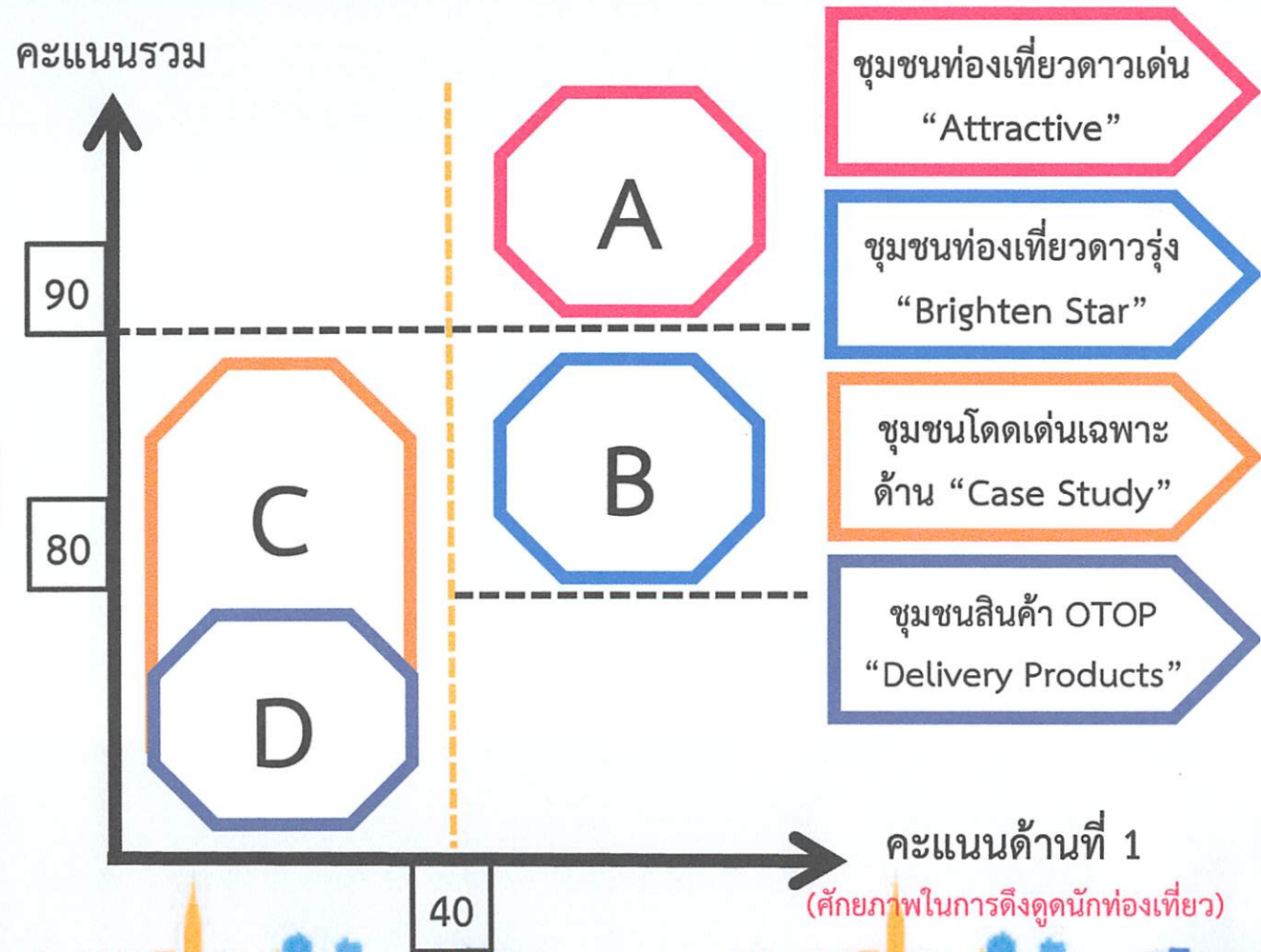
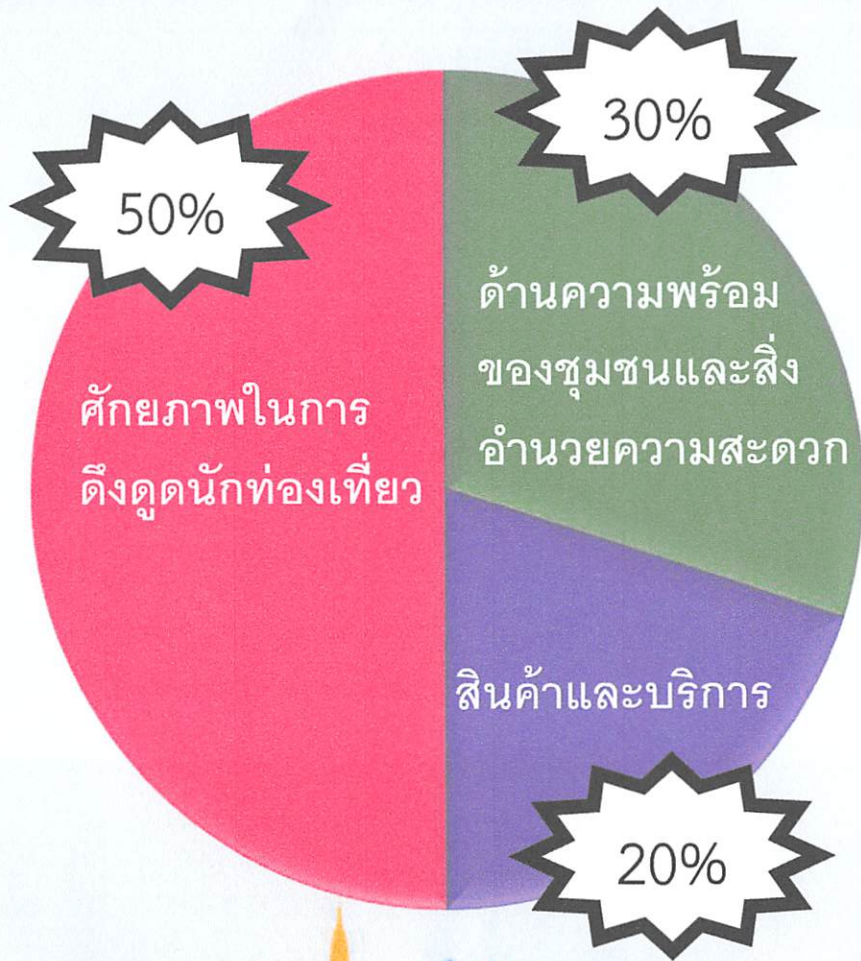
D

ชุมชนสินค้า OTOP “Delivery Products”
(นำสินค้าออกขาย)

มีค่าคะแนนน้อยกว่า 80
(ค่าคะแนนในด้านที่ 1 น้อยกว่า 40 คะแนน)

กรอบการพิจารณาจัดประเภทชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

แนวทางการส่งเสริมและพัฒนา “ชุมชนท่องเที่ยวดาวเด่น”

ชุมชนท่องเที่ยวดาวเด่น “Attractive”
(พร้อมรองรับนักท่องเที่ยว)

“สร้างเครือข่าย เพิ่มการเชื่อมโยง
เป็นหุ้นส่วนกับภาคเอกชน”

แนวทางการพัฒนา

- ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์กระตุ้นนักท่องเที่ยวทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ
- ส่งเสริมให้ชุมชนเข้าสู่ช่องทางตลาดออนไลน์ แพลตฟอร์ม แอปพลิเคชัน
- ส่งเสริมการตลาดเชื่อมโยงธุรกิจท่องเที่ยว ได้แก่ แพคเกจทัวร์ โปรแกรมการท่องเที่ยว
- บูรณาการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาคีด้านการตลาด เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท) สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย/จังหวัด สมาคมด้านการท่องเที่ยว สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ ฯลฯ และร่วมงานส่งเสริมการท่องเที่ยว เช่น งานเที่ยวทั่วไทย ไปทั่วโลก
- ส่งเสริมให้เกิดความยั่งยืนของการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยใช้หลักการและแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แนวคิด ชุมชนมีศักยภาพในการดึงดูดนักท่องเที่ยว มีความสามารถในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวได้ด้วยตนเอง มีการกำหนดแผนและทิศทางการพัฒนา มีสิ่งอำนวยความสะดวก และมีสินค้าและบริการที่พร้อมรองรับนักท่องเที่ยว ควรสนับสนุนให้มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้และส่งเสริมการตลาดเชื่อมโยงธุรกิจท่องเที่ยว กระตุ้นให้นักท่องเที่ยวเข้ามาสัมผัสวิถีชีวิตและเสน่ห์ของชุมชน ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ

เพื่อ

สร้างการรับรู้และกระตุ้น
นักท่องเที่ยวเข้าสู่ชุมชน
ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ

แนวทางการส่งเสริมและพัฒนา “ชุมชนท่องเที่ยวดาวรุ่ง”

B

ชุมชนท่องเที่ยวดาวรุ่ง “Brighten Star”
(มีแวว มีอนาคต ในการพัฒนาต่อยอด)

“ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานของสินค้าและบริการ ชุมชนมีความสะอาด สะดวก ปลอดภัย”

แนวทางการพัฒนา

- วิเคราะห์ศักยภาพชุมชนท่องเที่ยวทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านศักยภาพในการดึงดูดนักท่องเที่ยว ด้านความพร้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก รวมทั้งด้านสินค้าและบริการ โดยแต่ละชุมชนนำผลการวิเคราะห์มากำหนดแผนและแนวทางในการพัฒนายกระดับชุมชนท่องเที่ยวให้มีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว
- เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว โดยมีกรรมการบริหารชุมชนท่องเที่ยว กลุ่ม/องค์กรที่ร่วมกันขับเคลื่อนแผนพัฒนาชุมชนท่องเที่ยวให้เป็นไปตามแนวทางและทิศทางที่กำหนด มีการกำหนดกฎเกณฑ์กติกา เพื่อสร้างความยั่งยืนของชุมชนท่องเที่ยว
- ยกระดับสินค้า/ผลิตภัณฑ์ ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว
- พัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวและบริการ โปรแกรมการท่องเที่ยว แพคเกจทัวร์ รวมถึงมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง เช่น มาตรฐานด้านความปลอดภัย มาตรฐานโฮมสเตย์
- ส่งเสริมการตลาด โดยมุ่งเน้นกลุ่มเป้าหมายนักท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับความต้องการด้านการท่องเที่ยวของชุมชน

แนวคิด ชุมชนมีศักยภาพในการดึงดูดนักท่องเที่ยว สามารถพัฒนาต่อยอดยกระดับให้เป็นชุมชนท่องเที่ยวที่พร้อมรองรับนักท่องเที่ยว โดยวิเคราะห์ศักยภาพชุมชนท่องเที่ยวและกำหนดแนวทางในการพัฒนาตามศักยภาพและคุณลักษณะของชุมชน

เพื่อ

ยกระดับเป็นชุมชนท่องเที่ยว
ที่พร้อมรองรับนักท่องเที่ยว

แนวทางการส่งเสริมและพัฒนา “ชุมชนโดดเด่นเฉพาะด้าน”

C

ชุมชนโดดเด่นเฉพาะด้าน “Case Study”
(มีความโดดเด่นเฉพาะทาง)

“เชื่อมโยงเครือข่ายภาครัฐ สาธารณสุข เกษตร
ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้พร้อมรองรับ
การศึกษาดูงานเฉพาะด้าน ”

แนวทางการพัฒนา

- จำแนกความโดดเด่นแต่ละด้าน เพื่อให้สามารถพัฒนาไปสู่แหล่งเรียนรู้ที่มีกระบวนการจัดกิจกรรมเรียนรู้ที่เหมาะสม สอดคล้องกับเนื้อหาองค์ความรู้ และตัวอย่างความสำเร็จของชุมชน
- พัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ ในการรองรับการศึกษาดูงาน โดยสามารถบริหารจัดการสร้างรายได้จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของชุมชน และอาจมีรายได้เสริมจากสินค้าและบริการที่มีอยู่ในชุมชน
- ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีภารกิจเฉพาะด้านในการส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ เช่น เกษตรอินทรีย์/เกษตรปลอดภัย การบริหารจัดการกองทุน ฯลฯ

แนวคิด ชุมชนมีศักยภาพในการดึงดูดนักท่องเที่ยวค่อนข้างน้อย แต่มีความโดดเด่นเฉพาะด้านในการเป็นแหล่งเรียนรู้และศึกษาดูงาน จึงควรส่งเสริมให้เกิดการสร้างรายได้จากจัดกิจกรรมการเรียนรู้รองรับการศึกษาดูงาน เพื่อขยายผลความสำเร็จในการพัฒนาด้านต่างๆ ตามความโดดเด่นของชุมชน

เพื่อ

เป็นแหล่งเรียนรู้ที่พร้อมรองรับการศึกษาดูงานเฉพาะด้าน ตามความโดดเด่นของชุมชน

แนวทางการส่งเสริมและพัฒนา “ชุมชนสินค้า OTOP”

ชุมชนสินค้า OTOP “Delivery Products”
(นำสินค้าออกขาย)

“ส่งเสริมภูมิปัญญาพัฒนาสู่ผลิตภัณฑ์ OTOP
เชื่อมต่อตลาดประชารัฐ, OTOP Mobile Unit
และ OTOP Online ”

แนวทางการพัฒนา

- พัฒนาตามแนวทางกระบวนการ OTOP ได้แก่ พัฒนาด้านการบริหารจัดการกลุ่มพัฒนากระบวนการผลิต พัฒนาผลิตภัณฑ์ และส่งเสริมการตลาด เชื่อมโยงกับ ตลาดประชารัฐ, OTOP Mobile Unit และ OTOP Online,
- ใช้หลักการพื้นฐานตามแนวคิด OTOP คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่สากล การพึ่งพาตนเอง และความคิดสร้างสรรค์ และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อส่งเสริมให้เกิดผลิตภัณฑ์ที่เป็นอัตลักษณ์ ใช้ภูมิปัญญาและวัตถุดิบในท้องถิ่น สร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ สร้างอาชีพและรายได้
- ใช้กระบวนการชุมชนในการพัฒนาระบบบริหารจัดการชุมชน ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มุ่งเน้นให้ชุมชนพึ่งตนเองได้

แนวคิด ชุมชนมีศักยภาพในการดึงดูดนักท่องเที่ยวค่อนข้างน้อย และไม่ได้มีความโดดเด่นเฉพาะด้านในการเป็นแหล่งเรียนรู้และศึกษาดูงาน จึงควรส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากตามกระบวนการพัฒนา OTOP รวมถึงการเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชนภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เพื่อ

พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากโดย
การสนับสนุนและพัฒนาตาม
กระบวนการ **OTOP**

แผนงานการส่งเสริมชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี / หมู่บ้าน OTOP เพื่อการท่องเที่ยว (OTOP VILLAGE) / หมู่บ้านท่องเที่ยวโดยชุมชน (SE)

อำเภอ

ที่	ประเภทชุมชนท่องเที่ยว	จำนวนชุมชน	ปัญหา/ความต้องการของชุมชน	แผนการส่งเสริมชุมชน โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย การดำเนินงาน	การบูรณาการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	หมายเหตุ
๑	ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีประเภท A : ชุมชนท่องเที่ยวดาวเด่น “Attractive”						
๒	ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีประเภท B : ชุมชนท่องเที่ยวดาวรุ่ง “Brighten Star”						
๓	ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีประเภท C : ชุมชนโดดเด่นเฉพาะด้าน “Case Study”						
๔	ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีประเภท D : ชุมชนสินค้า OTOP “Delivery Products”						

ลงชื่อ ผู้รายงาน
(.....)
ตำแหน่ง พัฒนาการอำเภอ.....